

بخش معرفی کتاب

از میان معرفیهای رسیده شش کتاب متعلق به خانم دکتر سیمین دخت جهان پناه برای این بخش برگزیده شده تا از نظر پژوهشگران و علاقه مندان به ترجمه بگذرد.

Anthropologie Culturelle et education,C.Camilleri,paris; unesco, 1985 . 162p.

"مردم شناسی فرهنگی و آموزش و پرورش" نوشته س. کامیری. که زبانهای فرانسه، انگلیسی و اسپانیائی منتشر شده است، مشکلات آموزشی معاصر را که از همگرایی امور تربیتی با جنبه‌های مختلف فرهنگی حاصل می‌شود، مورد بررسی کلی قرار می‌دهد از نظر نویسنده آنچه مربوط به ماهیت زیستی انسان نبوده و از فرهنگ او بر می‌خیزد می‌تواند در قلمرو آموزش و پرورش قرار گیرد. با وجود این، مردم شناسی فرهنگی و آموزش و پرورش دورانی طولانی جدا از یکدیگر انگاشته شده بودند.

کامیری، استاد دانشگاه رنه دکارت Rene Descartes فرانسه، در کتاب حاضر، اوضاع واحوالی را که ضمن آن این دو رشته به یکدیگر پیوسته‌اند، بررسی می‌کند و نشان می‌دهد که مردم شناسی فرهنگی می‌تواند خدمات ارزنده‌ای به امر آموزش بنماید. اثبات این موضوع به بررسی موارد آموزشی متعددی در کشورهای غربی، و نیز کشورهای استقلال یافته، جهان سوم می‌پردازد که در آن موارد تنها عدم آگاهی به ابعاد فرهنگی آثار منفی فراوان به بازآورده است. نویسنده در مباحثی نیز این نظر را که فرهنگ خود می‌تواند منشاء فشار بر مردم و موهوم گرایی باشد، مورد بررسی و پژوهش قرار داده است کتاب شامل ۶ بخش اصلی به ترتیب زیراست:

۱. تلاقي فرهنگ مردم شناختي و آموزش
۲. از جوامع ساده به جوامع پيچيده: نظری کلی به مسائل
۳. مدرسه و مشکلات فرهنگی ملی در غرب
۴. اقلیت‌های نژادی و مشکلات آموزشی مربوط به آنها
۵. فرهنگ و مسائل آموزشی در کشورهای جهان سوم
۶. مشکلات خاص: زبان، آزمون‌ها

نشریه علوم تربیتی

خوانندگان، بخصوص آنها که دست‌اندرکار آموزش هستند، در این کتاب اطلاعات گسترده‌ای از تجربه‌ها و فعالیت‌های اخیر آموزشی در جهان خواهند یافت که شاید تمایل آنها را به بررسی بیشتر در این زمینه برانگیزد.

Les Contenus de l'éducation: Perspectives mondiales

d'ici à l'an 2000, S. Rassekh et G Vaideanu, Paris : Unesco, 1287, 311P.

" محتوای آموزش: دورنمای تحولات آموزشی تا سال ۲۰۰۰ " اثر ش. راسخ

وژ. ودانو، به زبانهای فرانسه و انگلیسی کلیه مشکلات آموزشی را در چهار چوب تحولات اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و اخلاقی بررسی می‌نماید. نویسنده‌گان اذعان دارند که تفاوت‌های عقیدتی - سیاسی که در جوامع مختلف وجود دارد، موجب می‌گردد که همه کشورها در حل این مشکلات نتوانند یکسان بسیج شوند. با این همه نویسنده‌گان کتاب کوشیده‌اند وجهه تشابه مشکلات آموزشی حال و آینده را در دنیا دریابند و در اختیار مسئولان برنامه‌ریزی، مردمیان تربیت معلم و آموزگاران جوامع صنعتی و در حال رشد قرار دهند، به امید اینکه آنان بتوانند مشکلات نظام آموزشی خود را در چهار چوب مشکلات جهانی قرار دهند و بر تغییرات و تحولات حال و آینده در امر آموزش کشورشان، تسلط داشته باشند، و بدانها جهت دهند. مولفان بر این عقیده‌اند که با وجود تفاوت‌های فراوان میان ملل مختلف بهتر است محتوای آموزش و فعالیت‌های آموزشی، در داخل و خارج از مدرسه کشورها بر مبنای تحلیل حاضر تنظیم گردد.

حاضر شامل دو بخش است: در بخش نخست منابع و تحولات آموزشی تا سال ۲۰۰۰ بررسی شده از جمله تاثیرات تغییر جمعیت، تغییرات اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و پیشرفت علوم بر امر آموزش. د، بخش دوم، که بسوی آموزش نوآشت، از تحولات در حال وقوع، دورنمای و شیوه‌های نو سخن رفته و در آخر درنتیجه گیری کلی، پیشنهادات منابع، و انتظارات آمده است.

La Plaification de l'éducation Comme Processus social, Thierry Malan Paris: Unesco, 1986, 100P.

کتاب برنامه‌ریزی آموزشی یک فرایند اجتماعی است " به زبانهای فرانسه و انگلیسی، اثری است حاصل مطالعات و تجربیات تیری مالان استاد دانشگاه سوربن، نویسنده با ارائه نمونه‌هایی از نظام آموزشی کشورهای فرانسه و جمهوری فدرال آلمان، نشان می‌دهد که

بخش معرفی کتاب

برنامه ریزی آموزشی به همان اندازه که مجموعه‌ای از عناصر اداری و فنی است، یک فرایند اجتماعی نیز محسوب می‌شود.

مالان، که طی سالهای ۱۹۸۴-۸۸ رئیس بخش برنامه‌ریزی آموزشی کشور فرانسه بوده است، با آگاهی عمیقی که از نظام آموزشی کشور خود در دردهای مختلف و طولانی دارد به بررسی مراحل مختلف فرایند برنامه ریزی آموزشی از نظر عوامل سازنده آن می‌پردازد و در این زمینه به پرسشهای زیر پاسخ می‌گوید:

- چه ارتباطی میان عوامل سازنده فرایند برنامه ریزی وجود دارد؟

- اتفاقیق این عوامل به کجا می‌انجامد؟

- عملکرد عوامل مذکور چه تاثیری در جهت دادن به هدفهای آموزشی در انتخاب

سیاستهای آموزشی دارد؟

- هدفهای یک طرح آموزشی چگونه تعبیر می‌شود و در هنگام اجرا به مخصوص، در ارتباط با نوسانات بودجه‌های مربوط به آن، چه تغییراتی می‌یابد؟

مولف کتاب با بررسی نظام‌های آموزشی فرانسه و نیز آلمان، بطور منظم و گام به گام سازوکار سازنده فرایند برنامه ریزی را تشریح می‌کند و روشن می‌سازد که عوامل و فرایندهای دخیل در برنامه ریزی از حاصل عمل آن مهم‌تر است.

Enseignement supérieur et Stratification Sociale : Une Comparaison internationale, Torsten Husen, Paris: Unesco, 1987, 74 P,

"کتاب "آموزش عالی و ساختار اجتماعی: بررسی بین‌المللی"" نوشته ترستن حسین که به زبانهای فرانسه و انگلیسی منتشر شده است، ارتباط آموزش عالی و ساختار و طبقات اجتماعی را مورد مطالعه قرار می‌دهد. مولف کتاب ترسین حسین استاد افتخاری دانشگاه استکهلم، بنیانگذار موسسه آموزشی بین‌المللی این دانشگاه و رئیس شورای اداری موسسه بین‌المللی برنامه ریزی آموزشی یونسکو در سالهای ۱۹۷۰-۸۰ بوده است. وی تجارب استثنائی خود را با نتایج پژوهش‌های بین‌المللی موسسه بین‌المللی برنامه ریزی آموزشی که طی هفت سال (۱۹۷۸-۸۴) در ارتباط با آموزش عالی واشغال در ۲۰ کشور در دنیا انجام شده، در این کتاب گردآورده است.

نشریه علوم تربیتی

استاد حسین تئوری فرایند طبقات مختلف اجتماعی را تجزیه و تحلیل کرده و فرضیات و نتایج به دست آمده را با نتایج تجربی حاصله از طرح تحقیقاتی موسسه بین‌المللی برنامه ریزی آموزشی که درکشورهای درحال رشد انجام شده است و نیز با اطلاعات شخصی خود دراین خصوص از کشورهای صنعتی، مقایسه کرده است.

او با این بررسی تطبیقی به نتایج جالبی درمورد تاثیرات خاستگاه طبقاتی خانواده برآینده فرزندان به لحاظ امکان پذیرش درآموزش متوسطه وعالی ، امکان ادامه تحصیل و نیز نتایج این تحصیلات از جمله درکاریابی درکشورهای جهان سوم و صنعتی دست یافته، و تفاوت‌های بسیاری میان کشورهای درحال رشد و صنعتی در این خصوص پیدا کرده است.

کتاب به غیر از پیشگفتار ونتیجه شامل سه بخش اصلی به شرح زیراست :

I - تئورهای آموزشی مساوات خواه

II - آموزش رسمی و تاثیر آن درساختار اجتماعی

III - فارغ‌التحصیلان دانشگاهی درکشورهای درحال رشد : خاستگاه اجتماعی آنها

و خط سیرشان درجامعه ، یا به سخن دیگر از چه طبقه‌ای برخاسته و به کجا می‌رسند .

Education et austérité; quelques options pour le planificateur
Keith M. Lewin, Paris Unesco, 1987, 174 P.

تحولات عمیقی که دراوپایع اقتصادی و اجتماعی از سالهای ۷۰ به این سورخ داده است، بودجه توسعه آموزشی دولتها را نیز به شدت تحت تاثیر قرار داده است. کتاب "آموزش و صرفه‌جوئی: برنامه ریزی چگونه عمل کند؟ اثر کیتام . لوین ، نخستین پژوهش‌گسترده‌ای است که عوامل اصلی محدود کننده بودجه آموزشی را مشخص می‌سازد و نیز نتایج سیاست‌های صرفه‌جویی را در بازدهی آموزشی از جهت کمی و کیفی روشن می‌کند لوین استاد دانشگا ساسکس SUSSEX که تجربیات فراوانی در برنامه‌ریزی آموزشی دارد ، دراین کتاب که به دوزبان انگلیسی و فرانسه منتشر شده ، تدابیری جهت مقاومت در برابر محدودیت‌های مالی - آموزشی و تقویت کارایی نظام آموزشی علی‌رغم فشارهای مالی و نیز یافتن منابع مالی دیگر غیراز بودجه دولتی ارائه داده است . هدف اصلی کتاب ارائه روش‌های برنامه ریزی متناسب ، برای حمایت از گروهایی است که بیشترین آسیب را از صرفه جویی در بودجه آموزشی جامعه می‌بینند .

بخش معرفی کتاب

L' education et les drogues ; prevenir, Paris: Unesco, 1987 , 76 P.

"با آموزش از استعمال مواد مخدر پیشگیری کنیم " (به زبانهای فرانسه، انگلیسی و اسپانیائی) کتابی است که یونسکو برای پاسخگویی به نیاز مبرم مردم آموزشی به اطلاعات و نمونه‌های عملی درخصوص پیشگیری از استعمال مواد مخدر به چاپ رسانده است . کتاب تقریباً "کلیه اطلاعات مربوط به سازمانهایی که در زمینه پیشگیری از مواد مخدر فعالیت می‌کنند در خود جمع دارد . در این کتاب طرحی کلی از برنامه‌های آموزشی ، مناسب با بافت‌های اجتماعی ، اقتصادی ، فرهنگی مختلف ، درخصوص پیشگیری از استعمال مواد مخدر ارائه شده است .

دکتر پیر آنژل Pierre Angel روانکاو مرکز پژوهشی مارموتان

پاریس و استاددانشگاه سوربن VII و نیز نیکول فریدریش Nicole friderich سوئیسی ، مسئول سابق برنامه آموزشی یونسکو ، در زمینه مشکلات مربوط به استعمال مخدر ، و همچنین اتین برونسویک Etienne Brunswi رئیس بخش علوم آموزشی مواد و روش‌های آموزشی یونسکو ، مقالات بخش نخست این کتاب را نگاشته‌اند . فعالیت‌هایی که مستقیماً "درامر مبارزه با مواد مخدر ، درکشورهای اسپانیا ، کابن ، انگلیس ، استرالیا ، سودان ، فیلیپین ، فرانسه ، تایلند ، مکزیک کنیا ، کانادا ، آلمان و برمه انجام شده و نتایج حاصله و راه‌هایی که این کشورها برای مبارزه یافته‌اند ، آمده است . در بخش سوم روش‌های غیر مستقیم برخورد با مسئله مواد مخدر نظیر بهره‌گیری از تئاتر وغیره بررسی شده است و در آن‌تها ، در بخش چهارم ، تجربیات کشورهای فیلیپین ، کانادا و انگلیس درخصوص پیشگیری از استعمال مواد مخدر ارزیابی شده است .